

Tutkimuslupa

Asianumero: MH 3938/2025

Lupaviranomainen

Metsähallitus
Osoite: Opastinsilta 12 C, 00520 Helsinki
Yritys- ja yhteisötunnus: 0116726-7
kirjaamo@metsa.fi

Yhteyshenkilö(t)**Hakija**

Itä-Suomen yliopisto, 2285733-9
Osoite: PL 1627, 70211 KUOPIO

Hakemus

06.05.2025, sähköpostitse

XX (Itä-Suomen yliopisto, Metsätieteiden osasto) hakee Metsähallitukselta lupaa Värriön luonnonpuistoon 2016-2017 perustetun pysyvän luonnonmetsäkoealan 1) uudelleenmittaukseen, 2) maanäytteiden ottoon sekä 3) puiden merkkeiden uusimiseen. Metsäkoeala sijaitsee Värriön luonnonpuistossa, Värriötunturien länsipuolisella metsäalueella. Tutkimus on jatkumoa Koneen säätiön rahoittamalle tiede-taidehankkeelle "50 hehtaaria luonnonmetsää", jossa kesien 2016-2017 aikana perustettiin poikkeuksellisen laaja (8,8 ha) pysyvästi merkattu koeala Värriön luonnonpuiston yhtenäiseen, yli 50 hehtaarin kokoiseen vanhaan metsikköön. Vuosien 2016-2017 aikana koealalta mitattiin ja merkattiin pysyvästi kaikki pituudeltaan yli 1,3 m elävät ja kuolleet puut, kaiken kaikkiaan 5767 puuta.

Tässä tutkimuksessa metsäkoealan elävät ja kuolleet puut mitataan kaikki uudestaan (1). Puista määritetään niiden tila (elävä/kuollut), mitataan rinnankorkeusläpimitta ja pituus. Lahopuista määritetään niiden laholuokka. Uudet, 1,3 m pituusrajan ylittäneet pienet puut kartoitetaan ja mitataan. Lisäksi määritetään humuskerroksen paksuus tiheällä (esim. 10 m x 10 m) systemaattisella otannalla (2). Maaperänäytteiden otto tehdään kapealla maaperäkairalla (halkaisija 3 cm) ja näyte otetaan niin, että se ulottuu koko humuskerroksen ja mineraalimaan yläosaan kerrokseen. Jokaisesta humuskerroksen paksuusmittauspisteestä määritetään lisäksi vallitseva kasvillisuus. Koealan ulkopuolelta otetaan kustakin vallitsevan kasvillisuuden tyypistä näytteitä hiilipitoisuuden määrittämiseksi (tavoite n. 100 näytettä). Lisäksi koealan puut

merkitään tarvittaessa uudelleen (3). Puut on alun perin numeroitu tyvek-kankaisin lapuin, joista osa on ollut alttiimpana sääoloille ja vuosien aikana rispaantunut. Vaurioituneet merkinnät korvataan tutkimuksen yhteydessä samankokoisin alumiinilätkin, joihin kaiverretaan kunkin puun numero. Lisäksi puihin merkataan ohuella maalitussilla kohta, josta rinnankorkeusläpimitta mitataan, seuraavaa toistomittausta varten.

Tutkimuksen tavoitteena on parantaa käsitystä pohjoisboreaalisten luonnonmetsien rakenteesta ja kehityksestä muuttuvassa ilmastossa. Ajallisen jatkumonsa ja kytkeytyvyytensä puolesta näillä metsillä on merkittävä rooli biodiversiteetin suojelussa muuttuvassa ilmastossa. Pohjoiset alueet kuitenkin lämpenevät ennakoitua huomattavasti nopeammin, jonka myötä niiden tulevaisuuteen liittyy merkittäviä epävarmuuksia. Muutosten seuranta on keskeistä yrityksissä ymmärtää jäljellä olevien luonnonmetsien dynamiikkaa ja ennakoida tulevaa kehitystä.

Päätös

Lupa myönnetään hakemuksen mukaisena.

Luvan sisältö, lupa-alue ja voimassaolo

Metsähallitus myöntää hakijalle luvan Värriön luonnonpuistossa sijaitsevan metsäkoealan uudelleenmittaukseen, maaperänäytteiden ottoon sekä puiden merkkeiden uusimiseen ajanjaksolla 1.8.-31.10.2025.

Lupa koskee luvan saajan lisäksi: 3 henkilöä.

Alkaa: 01.08.2025

Päätyy: 31.10.2025

Tutkimusalue on esitetty liitteessä 1.

Lupa tulee voimaan valitus- ja tiedoksisaantiajan jälkeen. Lupa tulee lainvoimaiseksi aikaisintaan valitusajan päätyttyä, mikäli siitä ei ole tehty valituksia. Valitusaika on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista. Jos päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, katsotaan päätöksen saajan saaneen asiakirjan tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Lupa voidaan peruuttaa, jos sen ehtoja ei noudateta.

Täytäntöönpanomääräys

Päätös voidaan panna täytäntöön jo ennen valitusajan päättymistä ja muutoksenhausta huolimatta.

Metsähallitus katsoo, että metsäkoealan maastotyöt on tarkoituksenmukaista toteuttaa hakemuksessa esitetyn aikataulun mukaisesti, jotta mittaukset, maaperänäytteiden otto sekä puiden merkkeiden uusimiset pystytään toteuttamaan suunnitellusti. Lisäksi hankkeeseen on palkattu työpari 3 kuukauden ajaksi (1.8 alkaen).

Päätös pannaan täytäntöön lain (808/2019) 122 § nojalla.

Muutoksenhakuviranomainen voi kieltää päätöksen täytäntöönpanon.

Lupapäätöksen perustelut

Värriön luonnonpuisto on perustettu lailla eräiden valtion omistamien alueiden muodostamisesta kansallispuistoiksi ja luonnonpuistoiksi (674/1981, muutossäädös 522/2023). Perustamislain 6 b §:n mukaan luonnonpuistossa on voimassa, mitä luonnonsuojelulain (LSL, 9/2023) 49 §:ssä säädetään kielletyistä toiminnoista sekä 50 §:ssä (1 mom kohdat 1-3, 5-9, 11 ja 2-5 mom) ja 51 §:ssä rauhoitussäännöksiä koskevista poikkeuksista.

Värriön luonnonpuiston perustamislain mukaisesti luonnonpuistossa on kiellettyä puiden, pensaiden ja muiden kasvien tai niiden osien ottaminen ja vahingoittaminen. Metsähallitus voi myöntää luvan poiketa tästä kiellosta tieteellistä tarkoitusta varten (LSL, 51 §). Myös liikkumista luonnonpuistossa on rajoitettu siten, että se on sallittu muualla kuin erikseen osoitetuilla teillä, poluilla tai alueilla ainoastaan Metsähallituksen luvalla (LSL, 56 §).

Luonnonsuojelulain mukaan luonnonsuojelualueiden ja niiden perustamisen yhtenä tavoitteena on luonnontutkimuksen edistäminen. Metsähallitus voi myöntää luvan luonnonpuistossa liikkumiseen tieteellisessä tarkoituksessa, ja hakemuksen mukainen tutkimuksen teko liittyy lain tarkoittamaan tieteelliseen tutkimukseen.

Lupa-alue sisältyy Värriön Natura 2000 -alueeseen (FI1301401). Värriön Natura-alue on suojeltu luonto- ja lintudirektiivin mukaisena alueena (SAC/SPA). Metsähallitus katsoo, että luvan mukaiset tutkimusmittaukset, maaperänäytteiden otto sekä puiden uudelleen merkkaukset eivät aiheuta vähäistä suurempaa häiriötä Natura-alueiden suojeluperusteisiin kuuluville luontodirektiivin luontotyypeille tai lajeille. Myöskään Värriön Natura-alueen suojeluperusteina oleville lintulajeille ei katsota aiheutuvan merkittävää häiriötä.

Lupaehdot

Luvan saajan tulee raportoida luvan nojalla tehdyistä toimista 28.2.2026 mennessä. Vapaamuotoinen raportti toimitetaan Metsähallituksen kirjaamoon (kirjaamo@metsa.fi). Viestin aihekentässä tulee mainita luvan asianumero MH 3938/2025.

Luvan saajan on noudatettava näiden ehtojen lisäksi luonnonsuojelualueen rauhoitusmääräyksiä ja järjestyssääntöä. Luvan saaja vastaa siitä, että myös muut tutkimukseen osallistuvat henkilöt noudattavat näitä.

Alueella tulee liikkua niin, että vältetään kasvillisuuden turhaa talleentumista ja maaston kulumista. Tarpeetonta häiriötä luonnolle ja alueen muille käyttäjille tulee välttää.

Tämä lupa ei oikeuta luonnonsuojelulain perusteella rauhoitettujen lajien keräämistä, pyydystämistä, tappamista tai häiritsemistä (LSL 70 § ja 74 §). Näiden lajien osalta näytteenotto edellyttää tämän luvan ohella elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lupaa (LSL 83 §).

Luonnonsuojelulain 78 § ja 87 § mukaan luontodirektiivin liitteessä IV (a) mainittuihin eläinlajeihin tai liitteessä IV (b) mainittuihin kasvilajeihin kuuluvia yksilöitä ei saa pitää pitää hallussa, kuljettaa, myydä, vaihtaa eikä tarjota myytäväksi tai vaihdettavaksi. Näiden lajien osalta näytteenotto edellyttää tämän luvan ohella elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lupaa (LSL 89 §).

Aktiivihavainnoinnin yhteydessä saa kerätä näytteitä ainoastaan lajinmäärittystä varten tai museonäytteeksi, siinä laajuudessa kuin se on edellä mainittuja tarkoituksia varten välttämätöntä.

Säilytettävät näytteet tulee toimittaa luonnontieteelliseen museoon. Näytteitä ei saa myydä eikä vaihtaa.

Alueelle ei saa jättää toiminnasta jälkiä tai roskaa.

Lupa ei sisällä oikeutta maastoliikenteeseen, johon tarvittaessa tulee hakea erillistä lupaa.

Lupa tai kopio siitä on pidettävä mukana luvan mukaista toimintaa harjoitettaessa.

Raportointi

Hakijan tulee välittömästi raportoida Metsähallitukselle havaitsemistaan ongelmista tai Metsähallituksen toimintaa vaativista epäkohdista.

Sovelletut säännökset

Laki eräiden valtion omistamien alueiden muodostamisesta kansallispuistoiksi ja luonnonpuistoiksi (674/1981): 2 ja 6b §
Värriön luonnonpuiston järjestyssääntö, annettu 15.1.2024
Luonnonsuojelulaki (9/2023): 49 ja 51 §
Laki Metsähallituksesta (234/2016): 5, 21 ja 24 §
Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019): 122 §
Ympäristöministeriön asetus Metsähallituksen eräiden julkisten hallintotehtävien suoritteiden maksuista vuosina 2024 ja 2025 (96/2024): 2 §
Rajavartiolaki 578/2005

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea siihen valittamalla muutosta Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelta. Valitusosoitus on liitteenä.

Hinta

Lupa on maksuton.

Esittelijä

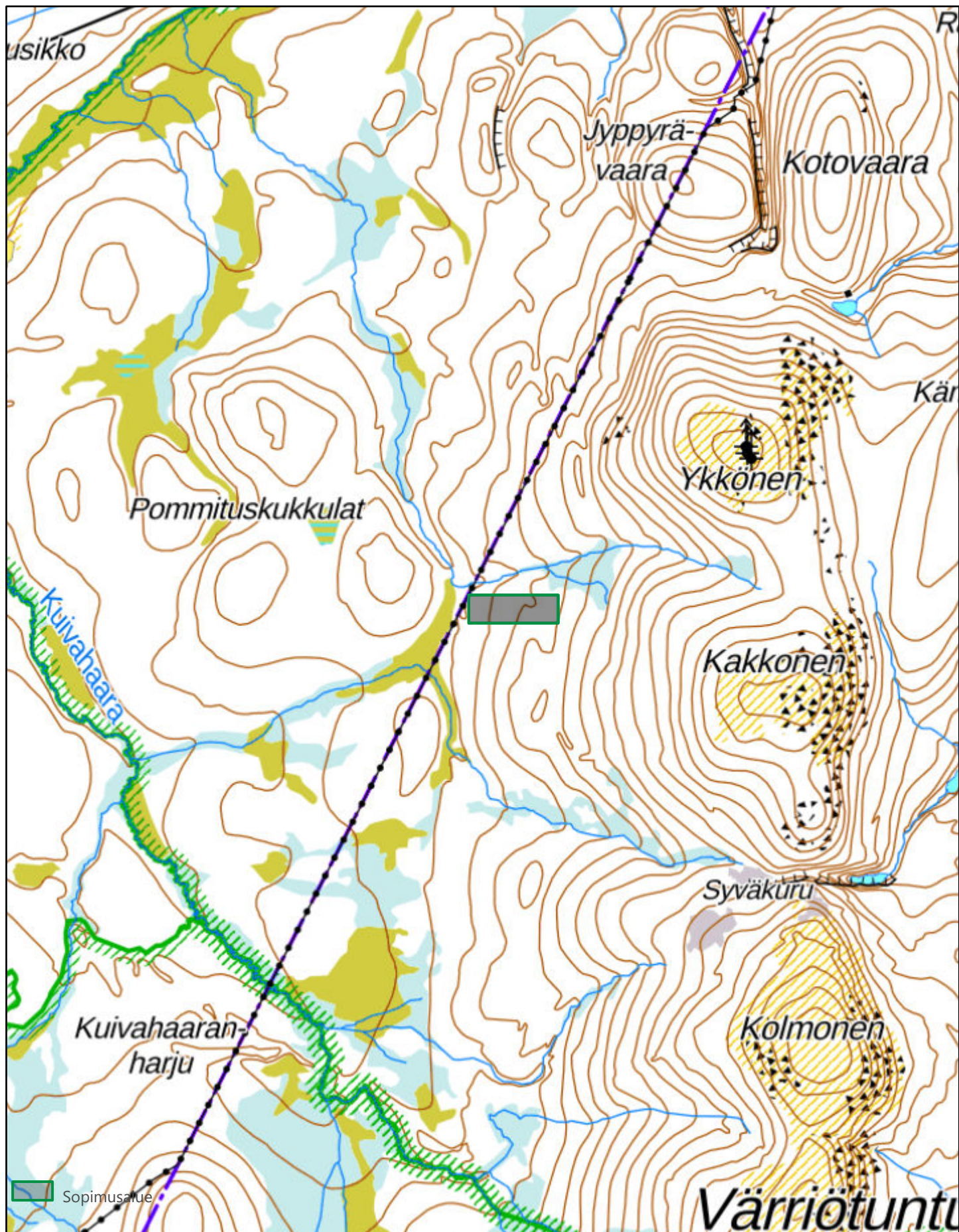
Ratkaisija

Liitteet:

Liite 1. Lupa-alueen kartta
Liite 2. Valitusosoitus

Tiedoksi:

Helsingin yliopiston Värriön tutkimusasema
Savukosken kunta
Sallan kunta
Lapin ELY-keskus
Suomen luonnonsuojeluliiton Lapin piiri ry

Liite 2. Valitusosoitus

1. VALITUSOSOITUS

(Laki Metsähallituksesta 21 §, luonnonsuojelulaki 134 §)

Tähän päätökseen tyytymätön voi hakea siihen muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen kirjallisella valituksella.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä, joka osoitetaan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava seuraavat asiat:

- valittajan nimi ja kotikunta
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi sekä perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja, jollei asiamiehenä toimi asianajaja tai yleinen oikeusavustaja.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun.

Tiedoksisaantipäivä lasketaan seuraavasti:

- jos päätös on luovutettu asianomaiselle, asianomaisen asiamiehelle tai lähetille, tiedoksisaantipäivä ilmenee päätöksessä olevasta leimasta
- jos päätös on lähetetty postitse saantitodistusta vastaan, tiedoksisaantipäivä ilmenee saantitodistuksesta
- jos päätös on postitettu tavallisena kirjeenä, sen katsotaan tulleen tiedoksi seitsemäntenä päivänä postituspäivästä, jollei muuta ilmene
- jos päätös on toimitettu tiedoksi muulla tavalla jollekin muulle henkilölle kuin päätöksen saajalle (sijaistiedoksianto), katsotaan päätöksen saajan saaneen päätöksen tiedoksi kolmantena päivänä tiedoksianto- tai saantitodistuksen osoittamasta päivästä
- jos päätös tai kuulutus sen nähtävänä pitämisestä on julkaistu virallisessa lehdessä tai julkisella kuulutuksella ilmoitustaululla, katsotaan tiedoksisaannin tapahtuneen seitsemäntenä päivänä siitä päivästä, jolloin kuulutus virallisessa lehdessä on julkaistu tai kuulutus pantu ilmoitustaululle.
- jos päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, katsotaan päätöksen saajan saaneen asiakirjan tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Valituskirjelmän toimittaminen

Valituskirjelmän voi toimittaa hallinto-oikeudelle henkilökohtaisesti, postitse maksettuna postilähetyksenä tai asiamiestä tai lähettiä käyttäen. Postittaminen tapahtuu lähettäjän vastuulla. Valituksen on saavuttava viranomaiselle virka-aikana ennen 30 päivän valitusajan päättymistä, jotta valitus voidaan tutkia. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivää, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu kuitenkin vielä seuraavan arkipäivän virka-ajan päättymiseen.

Käsittelymaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään.

Hallinto-oikeuden osoite

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus

Käyntiosoite: Torikatu 34–40, 90100 Oulu

Postiosoite: PL 189, 90101 Oulu

Puhelin: 029 56 42800

Sähköposti: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi

Faksi: 029 56 42841